Academische werkplaats Dementie

Wie
Thuiszorgorganisatie 'De Zellingen' werkt met haar samenwerkingspartners (Hogeschool Rotterdam, Van Kleef Instituut) aan het onderwerp Zorg bij dementie.

Doel
Deze Academische werkplaats Thuiszorg (AWT) doet praktijkgericht onderzoek naar de zorg voor thuiswonende ouderen met dementie en hun mantelzorgers. Het gaat om zorg die meer gestuurd wordt door kennis en vaardigheden bij de verzorgenden en verpleegkundigen. Men beoogd kennisgestuurd handelen bij het vroegtijdig signaleren van dementie, bij het voorkomen van gezondheids- en gedragsproblemen bij de ouderen, en bij het voorkomen van overbelasting van mantelzorgers. De kennis die wordt opgedaan in de onderzoeksprojecten is gebaseerd op de kennisvragen uit de praktijk en wordt zo ook weer door De Zellingen en in het onderwijs van huidige en toekomstige professionals geïmplementeerd. Daarbij wordt deze kennis regionaal en landelijk verspreid.

Resultaten en producten
ZonMw heeft de AWT Dementie gesubsidieerd om een samenwerkingsinfrastructuur op te bouwen waarin praktijkgericht onderzoek kan worden uitgevoerd ter verbetering van de zorg voor dementie en hun mantelzorgers. Daarnaast zijn enkele praktijkgerichte onderzoeksprojecten met ondersteuning van ZonMw uitgevoerd en mooie resultaten behaald en producten ontwikkeld die bruikbaar zijn in de zorgpraktijk en het onderwijs.

Verankering van Infrastructuur
In de Academische werkplaats Dementie is een samenwerkingsrelatie opgebouwd tussen thuiszorgorganisatie 'De Zellingen', Hogeschool Rotterdam en het Van Kleef Instituut en is ervaring opgedaan met gezamenlijk opzetten en uitvoeren van onderzoek en implementeren van onderzoeksresultaten. Studenten en docenten van de Hogeschool deden door mee te werken aan onderzoek ervaring op in de zorgpraktijk en zorgprofessionals kwamen in aanraking met kennis en leerden deze toe te passen in de praktijk. Onderzoekers die betrokken zijn bij AWT Dementie vertaalden praktijkvragen naar onderzoeksvragen en vertaalden kennis uit onderzoek naar toepasbare producten voor de praktijk en het onderwijs en deelden hun kennis in lokale en landelijke netwerken. Deze samenwerking en werkwijze heeft zijn meerwaarde bewezen. Daarom wordt de Academische Werkplaats Dementie nu voortgezet als onderdeel van het regionale partnership 'Ketenzorg dementiezorg in Capelle en Krimpen aan de IJssel'. Vanuit dit partnership worden nieuwe praktijkvragen geïdentificeerd en praktijkgerichte onderzoeksprojecten opgestart.

Onderzoeksprojecten
Op basis van praktijkgericht onderzoek onder dementiepatiënten, hun mantelzorgers en thuiszorgprofessionals die betrokken zijn bij dementiezorg is veel kennis opgedaan. Er is o.a. kennis opgedaan over: vroegsignalering van dementie; communicatie met mensen met dementie en hun mantelzorgers; omgaan met gedragsproblemen; wensen en behoeften van mantelzorgers van thuiswonende mensen met dementie en over de factoren die een rol spelen in de zorgrelatie tussen cliënt, mantelzorger en zorgverlener.

Op basis van het onderzoek zijn kennis en ervaringen opgedaan en een aantal producten ontwikkeld die kunnen worden ingezet in de zorg voor mensen met dementie en (de ondersteuning van) hun mantelzorgers en in het onderwijs voor huidige en toekomstige professionals.

- Een signaleringskaart gericht op de vroegsignalering van dementie;
- Een communicatiekaart gericht op de verbetering van de communicatie met mensen met Dementie en hun mantelzorgers;
- Handboek van de Plezierige Activiteiten Methode (PAM);
- Ervaring opgedaan met de toepassing van het instrument Easycare. Dit instrument brengt gezondheidsproblemen en de zorgbehoefte van kwetsbare ouderen en hun mantelzorgers in kaart en leidde tot betere samenwerking tussen zorgverleners.
- Kennis opgedaan over de rol van de WMO loketten in de dementiezorg
- Kennis opgedaan over de taken en rollen van casemanagers in de dementiezorg.
- Kennis opgedaan over mogelijkheden voor eigen regie van dementiepatiënten

- Kennis opgedaan over mogelijkheden van ict voor ondersteunen van eigen regie van dementiepatiënten.

Deze kennis, ervaringen en producten worden nu ingebed in de dementiezorg van thuiszorgorganisatie 'De Zellingen'. Deze resultaten en producten zijn vervolgens ook vertaald voor het onderwijs van huidige en toekomstige professionals. Zo zijn resultaten en producten verwerkt in workshops voor huidige professionals en zijn er in samenwerking met kenniscentrum Calibris zes lespakketten ontwikkeld voor het mbo en het hbo.

De kennis wordt ook landelijk en regionaal zo veel mogelijk verspreid. Bijvoorbeeld door kennis te delen op het Zorg voor beter Kennisplein van Vilans, Actiz en ZonMw.

Vindplaats van deze resultaten en producten

Deze resultaten en producten zijn te vinden zijn te vinden op:
- Website Thuis de Zellingen
http://www.zellingen.nl/wat-bieden-wij-nog-meer/dementiezorg
- Website Hogeschool Rotterdam
http://zorginnovatie.hr.nl/nl/Onderzoek/Academische-Werkplaats/Academisch-Werkplaats-Dementie/
- Website Van Kleef Instituut
http://www.vankleefinstituut.nl/Projecten/tabid/356/ctl/Details/mid/922/ArticleID/223/View/Details/Mod/922/Academische-werkplaats-dementie/Default.aspx
- Zorg voor beter Kennisplein, thema dementie
http://www.zorgvoorbeter.nl/ouderenzorg/Vindplaats-Dementie.html
- ZonMw-brochure 'Het stokje overdragen' (pag. 12)
http://www.zonmw.nl/nl/publicaties/detail/het-stokjeoverdragen/?no_cache=1&cHash=c3245d615f7b02b0528ab80cf4b4da89

Contactinformatie
Marina Theeuwen, verbindingsmanager Academische Werkplaats Thuiszorg Dementie, De Zellingen.
dementie@academischewerkplaats.org

Lector Jacomine de Lange, Hogeschool Rotterdam, coördinator van het onderzoek in de AWT Dementie. J.de.Lange@hr.nl